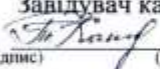

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

**Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра готельно-ресторанної та курортної справи**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
 Т. В. Капліна
(підпис) (ініціали, прізвище)
«31» серпня 2022р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень»

освітня програма «Готельно-ресторанна справа»

спеціальність	<u>241</u> (код)	<u>Готельно-ресторанна справа</u> (назва спеціальності)
галузь знань	<u>24</u> (код)	<u>Сфера обслуговування</u> (назва галузі знань)
ступінь вищої освіти		<u>магістр</u> (магістр)

Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри готельно-ресторанної та курортної справи
Протокол від «31» серпня 2022 року № 1

Полтава 2022

Укладачі:

Капліна Т.В., д.т.н., професор, завідувач кафедри готельно-ресторанної та курортної справи Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Капліна А.С., к.е.н., доцент кафедри готельно-ресторанної та курортної справи Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми Готельно-ресторанна справа к.т.н., доцент Рогова Н.В. спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» ступеня магістр

(ініціали)

Н.В. Рогова
(ініціали, прізвище)

«31» серпня 2022 року

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 – Опис навчальної дисципліни
«Методологія і організація наукових досліджень»

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	<i>Пререквізити: «Основи наукових досліджень» Постреквізити: «Безпека: Охорона праці в галузі. Цивільний захист», «Світове готельне господарство».</i>	
Мова викладання	Українська	
Статус дисципліни обов'язкова		
Курс/семестр вивчення	1 курс/1 семестр	
Кількість кредитів ЄКТС/ кількість модулів	3/2	
Денна форма навчання:		
Кількість годин: – загальна кількість: 1 семестр – 90.		
- лекції: 1 семестр – 16.		
- практичні заняття: 1 семестр – 20.		
- самостійна робота: 1 семестр – 54.		
- вид підсумкового контролю: 1 семестр – екзамен.		
Заочна форма навчання:		
Кількість годин: – загальна кількість: 1 семестр – 90.		
- лекції: 1 семестр – 4.		
- практичні заняття: 1 семестр – 2.		
- самостійна робота: 1 семестр – 84.		
- вид підсумкового контролю: 1 семестр – екзамен.		

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Метою навчальної дисципліни є здобуття майбутніми спеціалістами глибоких знань із методології і методики проведення наукових досліджень, вибору напряму та теми наукового дослідження, організації науково-дослідної роботи для подальшого застосування її результатів у практичній діяльності підприємств готельного і ресторанного господарства.

Таблиця 2 – Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 3. Здатність до аналізу, оцінки, синтезу, генерування нових ідей. ЗК 4. Здатність працювати в команді.	РН 6. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані, систематизувати й упорядковувати

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<p>ЗК 5. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК 6. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК 9. Здатність обґрунтувати власне наукове дослідження, визначити наукову новизну, описати теоретичне та практичне значення. Уміння кваліфіковано відобразити результати наукових досліджень у наукових статтях та тезах, опублікованих як у вітчизняних так міжнародних фахових виданнях.</p> <p>СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій, використовувати міждисциплінарні дослідження аналізу стану розвитку глобальних та локальних ринків готельних та ресторанних послуг для розв'язання складних задач розвитку готельного і ресторанного бізнесу.</p>	<p>інформацію для вирішення комплексних задач професійної діяльності.</p> <p>РН 07 Досліджувати моделі розвитку міжнародних та національних готельних і ресторанних мереж (корпорацій).</p> <p>РН 08. Досліджувати моделі розвитку міжнародних та національних готельних і ресторанних мереж (корпорацій).</p> <p>РН 9. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання задач управління основними та допоміжними бізнес-процесами суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.</p> <p>РН 12. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.</p>

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1 «Історія становлення та розвитку науки».

Тема 2 «Наука як система знань».

Тема 3 «Організація науково-дослідної роботи в Україні і Полтавському регіоні».

Тема 4. «Основи методології науково-дослідної діяльності. Поняття методології. Її головна мета і основні функції. Методика досліджень».

Тема 5. «Основні методи наукових досліджень та їх характеристика».

Тема 6. «Вибір, етапи та економічна ефективність наукового дослідження».

Тема 7. «Методика підготовки і оформлення курсових, кваліфікаційних робіт».

Тема 8. «Інформаційне забезпечення наукової роботи».

Тема 9. «Оформлення наукової роботи і передача інформації».

Тема 10. «Організація роботи наукового колективу».

Розділ 4 Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1 «ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»					
Тема 1. Історія становлення і розвитку науки 1.Форми наукових досліджень. Об'єкт, предмет і основні етапи наукового дослідження. 2.Наука античного світу. 3.Наука стародавнього світу. Сучасна наука	2	Тема1.Історія становлення і розвитку науки <i>Питання:</i> 1.Форми наукових досліджень. Об'єкт, предмет і основні етапи наукового дослідження. 2.Наука античного світу. 3.Наука стародавнього світу. Сучасна наука	2	<i>Завдання:</i> 1. Вивчити основні поняття, об'єкт і предмет дослідження. 2. Ознайомитися з історією розвитку науки у цілому, в університеті, випусковій кафедрі. 3. Заповнити таблицю інформацією про розвиток науки у античні часи 4. Визначити основні критерії розвитку науки у стародавні часи і сучасний період. Матеріал викласти у вигляді таблиці.	6
Тема 2. Наука як система знань дослідження 1.Розділи наукознавства та їх характеристика. 2.Основні завдання наукознавства. 3.Мета, функції та значення класифікації наук. Фундаментальні та прикладні науки. 4.Природничі та соціально-філософські науки. Національна класифікація наук.	—	Тема 2. Наука як система знань дослідження 1.Розділи наукознавства та їх характеристика. 2.Основні завдання наукознавства. 3.Мета, функції та значення класифікації наук. Фундаментальні та прикладні науки. 4.Природничі та соціально-філософські науки. Національна класифікація наук.	2	<i>Завдання:</i> 1. Вивчити основний понятійний апарат до теми. 2. Ознайомитися з розділами наукознавства, визначити їх особливості. 3. Визначити мету, функції і значення класифікації наук. 4. Навести приклади фундаментальних, прикладних, природничих та соціально-філософських наук.	6

<p>Тема 3. Організація науково-дослідної роботи в Україні і Полтавському регіоні</p> <p>1. Спрямування державної політики України з наукової та науково-технічної діяльності. Особливості наукової роботи в регіоні.</p> <p>2. Організаційна структура науки.</p> <p>3. Повноваження Президента України, Верховної Ради, Кабінету Міністрів у науковій та науково-технічній сфері.</p> <p>4. Національна академія наук – вищий науковий орган держави.</p>	2	<p>Тема 3. Організація науково-дослідної роботи в Україні</p> <p><i>Питання:</i></p> <p>1. Мета створення при Президентові України Ради з питань науки та науково-технічної політики.</p> <p>2. Державний фонд фундаментальних досліджень.</p> <p>3. Громадські наукові організації України і Полтавського регіону.</p> <p>4. Суб'єкти наукової та науково-технічної діяльності.</p>	2	<p><i>Завдання:</i></p> <p>1. Визначте пріоритетні напрями державної підтримки у сфері наукового, технічного розвитку та виробництва.</p> <p>2. Інноваційна діяльність (сутність, правова база).</p> <p>3. Фінансування науки, її пріоритетні напрями.</p> <p>4. Основні заходи подальшого розвитку науково-дослідної діяльності.</p> <p>ПРАКТИЧНЕ: Оформити у вигляді таблиць і схем наступні питання:</p> <p>1. Аспірантура, докторантура як основна форма підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів в Україні.</p> <p>2. Науково-дослідна робота студентів на прикладі ПУЕТ.</p> <p>3. Роль випускових кафедр в організації НДРС.</p> <p>4. Форми НДРС у межах навчального процесу та поза ним.</p>	6
---	---	---	---	---	---

<p>Тема 4. Основи методології науково-дослідної діяльності 1. Методика досліджень. 2. Методологія теоретичних досліджень. 3. Методологія досліджень емпіричного рівня.</p>	2	<p>Тема 4. Основи методології науково-дослідної діяльності. <i>Питання:</i> 1.Опис, спостереження та експеримент. 2.Методи оброблення й аналізу дослідних даних. 3.Оцінювання випадкових похибок експерименту. 4.Експериментальні оцінки величини, що вимірюється та її середньоквадратичного відхилення. 5.Перевірка однорідностей дисперсії. Обчислення відносної похибки результатів виміру.</p>	2	<p><i>Завдання1:</i> 1. Визначити сутність сервісного процесу, обраного для дослідження 2. Місце і значення даного процесу у готельному і ресторанному господарстві 3. Визначення вхідних і вихідних параметрів процесу 4. Етапи виконання дослідження</p> <p><i>Завдання 2</i> 1. Визначити прийоми нейтралізації додаткових факторів 2. Класифікація помилок. 3. Визначення абсолютної і відносної помилок 4. Методика проведення експерименту</p>	6
<p>Тема 5. Основні методи наукових досліджень та їх характеристика 1. Поняття наукового методу 2. Традиційно загальнонаукові методи 3. Загальні положення системного методу досліджень 4. Застосування системного підходу при розробленні новітніх технологій продукції ресторанного та готельного господарства.</p>	2	<p>Тема 5. Основні методи наукових досліджень та їх характеристика <i>Питання:</i> 1. Загальні положення системного методу досліджень. 2. Характеристика різних типів систем. 3. Критерій ефективності функціонування системи. 4. Методологічні аспекти поділу системи на підсистеми.</p>	2	<p><i>Завдання:</i> 1.Визначити сутність технологічного процесу, обраного для дослідження 2.Місце і значення даного процесу у технології ресторанного і готельного господарства 3.Визначення вхідних і вихідних параметрів процесу 4.Етапи виконання дослідження</p>	6

Модуль 2 «ЕФЕКТИВНІСТЬ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ»

<p>Тема 6. Вибір, етапи та економічна ефективність наукового дослідження 1. Проблема, тема, завдання наукового дослідження. Вимоги, що висувають до вибору теми. 2. Класифікація наукових досліджень за видами зв'язків із виробництвом, мірою важливості для народного господарства, цільовим призначенням, джерелами фінансування і термінами проведення досліджень. 3. Ефективність науки. Науково-технічний, економічний та соціальний ефект.</p>	<p align="center">2</p>	<p>Тема 6. Вибір, етапи та економічна ефективність наукового дослідження <i>Питання:</i> 1. Класифікація наукових досліджень за видами зв'язків із виробництвом, мірою важливості для народного господарства, цільовим призначенням, джерелами фінансування і термінами проведення досліджень. 2. Три етапи проведення наукових досліджень: аналіз сучасного стану проблеми та техніко-економічне обґрунтування теми, проведення теоретичних чи експериментальних досліджень, впровадження наукових досліджень. 3. Ефективність науки. Науково-технічний, економічний та соціальний ефект. 4. Перспективність теми. Методи її визначення.</p>	<p align="center">2</p>	<p align="center"><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методи визначення економічної ефективності досліджуваної проблеми (оформити у вигляді таблиці). 2. Представити класифікацію наукових досліджень у вигляді графічного зображення (схеми). 3. Визначення соціального ефекту наукових досліджень. 	<p align="center">6</p>

<p>Тема 7. Методика підготовки і оформлення курсових, кваліфікаційних робіт</p> <p>1. Рекомендована структура курсових, кваліфікаційних робіт, їх технічне оформлення.</p> <p>2. Вимоги до процедури захисту курсової, кваліфікаційної роботи.</p> <p>3. Обов'язки наукового керівника курсової, кваліфікаційної роботи.</p> <p>4. Кваліфікаційна робота: поняття та її підготовка.</p>	2	<p>Тема 7. Методика підготовки і оформлення курсових, кваліфікаційних робіт</p> <p><i>Питання:</i></p> <p>1. Рекомендована структура курсових, кваліфікаційних робіт, їх технічне оформлення.</p> <p>2. Вимоги до процедури захисту курсової, кваліфікаційної роботи.</p> <p>3. Обов'язки наукового керівника курсової, кваліфікаційної роботи.</p> <p>4. Кваліфікаційна робота: поняття та її підготовка.</p>	2	<p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. За завданням викладача скласти план курсової роботи. 2. Скласти план кваліфікаційної роботи. 3. Описати процедуру захисту кваліфікаційної роботи. 	6
<p>Тема 8. Інформаційне забезпечення наукової роботи</p> <p>1. Організація етапу збору і відбору інформації.</p> <p>2. Основні положення інформаційного пошуку.</p> <p>3. Методи нагромадження первинної інформації: опитування, спостереження, експеримент, тестування й анкетування.</p> <p>4. База даних та знань.</p>	2	<p>Тема 8. Інформаційне забезпечення наукової роботи</p> <p><i>Питання:</i></p> <p>1. Організація етапу збору і відбору інформації.</p> <p>2. Основні положення інформаційного пошуку.</p> <p>3. Методи нагромадження первинної інформації: опитування, спостереження, експеримент, тестування й анкетування.</p> <p>4. База даних та знань.</p>	2	<p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти наукову доповідь за завданням викладача. 2. Написати тези за обраним науковим напрямом. 3. Написати реферат до кваліфікаційної роботи. 	4

<p>Тема 9. Оформлення наукової роботи і передача інформації</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правова охорона винаходів. 2. Порядок подання на розгляд заявок на винаходи та корисні моделі. 3. Патентна інформація і документація. Патентні дослідження . 4. Порядок ліцензування та передачі технологій у сфері промислової власності. 	<p>–</p>	<p>Тема 9. Оформлення наукової роботи і передача інформації</p> <p><i>Питання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Правова охорона винаходів. 2.Порядок подання на розгляд заявок на винаходи та корисні моделі. 3.Патентна інформація і документація. Патентні дослідження. 4.Порядок ліцензування та передачі технологій у сфері промислової власності. 	<p>2</p>	<p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні вимоги до авторського рукопису (ДСТУ та ін.). 2. Мова наукової роботи. 3. Одиниці вимірювань та розмірностей. 4. Порядок оформлення заявки на винахід. 	<p>4</p>
<p>Тема 10. Організація роботи наукового колективу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Суб'єкти наукової діяльності. Поняття «науковий колектив». 2.Формування і методи згуртованості наукового колективу. 3. Принципи організації праці в науковій діяльності: наступність, колективність, динамічність, мобільність, самоорганізація і творчий підхід. 	<p>2</p>	<p>Тема 10. Організація роботи наукового колективу</p> <p><i>Питання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Індивідуальний план і графік виконання роботи окремого працівника. 2.Збалансованість робочого місця. 3. Робочий день науковця. 4.Етичні норми, правила поведінки в наукових колективах. Цінності науки. 	<p>2</p>	<p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оформити у вигляді таблиці графік і план роботи науковця. 2. Зобразити у вигляді графічного об'єкта етичні норми і правила поведінки науковця. 3. Оформити у таблицю понятійний апарат «академічна доброчесність». 	<p>4</p>

Розділ 5 «Система оцінювання знань студентів»

Таблиця 5 – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1 – 6. Відвідування занять (0,5 балів); захист домашнього завдання (0,5 балів); обговорення матеріалу практичних занять (0,5 балів); виконання навчальних завдань (4 бали); тестування (0,5 балів).	36
Модуль 2 (теми 7–10). Відвідування занять (0,5 балів); захист домашнього завдання (0,5 балів); обговорення матеріалу практичних занять (0,5 балів); виконання навчальних завдань (4 балів); тестування (0,5 балів).	24
Поточне оцінювання	60
Екзамен	40
Разом	100

За участь у науково-дослідній роботі та в інших заходах здобувачам нараховуються додаткові бали. За додаткові види навчальних робіт здобувач вищої освіти може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 6 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Дуже добре
74 – 81	C	Добре
64 – 73	D	Задовільно
60 – 63	E	Задовільно достатньо
35 – 59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю

Розділ 6. Інформаційні джерела Основні

1. Анатолій Петренко, Станіслав Забара. Основи наукової діяльності. Навчальний посібник/А.Петренко, С.Забара.– К.: Університет «Україна», 2018.–222 с
2. Губа, Л. М. Основи наукових досліджень [Текст] : навч. посібник / Л. М. Губа, Ю.О. Басова. – Полтава : ПУЕТ, 2012. – 167 с. – Те саме [Електронний ресурс]. - Режим доступу: локальна мережа ПУЕТ
3. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Харків: ХНАУ, 2017. 272 с.
4. Данильян О. Г. Д18. Методологія наукових досліджень : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – Харків : Право, 2019. – 368 с.
5. Закон України Про внесення змін до Закону України "Про наукову і науково -технічну діяльність" від 6 квітня 2000 р. / [Україна. Верховна Рада](#) // Урядовий кур'єр. – 17/05/2000. – С.7-8.
6. Закон України Про податок на додану вартість від 3.04.1997 р. / [Україна. Верховна Рада](#) // Бухгалтерія. Право. Податки. Консультації. – 2007. – №30-31. – С.76-110.
7. [Капліна Т.В.](#) Методологія та організація наукових досліджень [Електронний ресурс] : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни за кредитно-модульною системою організації навчального процесу / [Т.В](#) Капліна. – Полтава : РВВ ПУЕТ, 2012 . – Спосіб доступу: локальна мережа ПУЕТ.
8. Капліна Т.В. Основи наукових досліджень і технічної творчості./Т.В.Капліна, В.М. Столярчук.– Полтава: ФОП Смірнов, 2017.– 240 с. Посібник з грифом Вченої ради ПУЕТ.
9. Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень. К.: Центр навчальної літератури, 2017. 350 с.
10. Микола Євтушенко, Меланія Хижняк. Методологія та організація наукових досліджень/М.Євтушенко, М.Хижняк.–К.: Центр навчальної літератури, 2019.–350 с.
11. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення навчальної дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень» для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа», освітніх програм «Готельно-ресторанна справа», «Курортна справа».–Полтава, 2017.–98 с.
12. [Нечаєв В.П.](#) Теорія планування експерименту [Текст] : навч. посібник / [В.П. Нечаєв](#), [Т.М. Берідзе](#), [В. В. Кононенко](#), [та ін.]. – К. : Кондор, 2009. – 232 с.
13. Основи методології та організації наукових досліджень [Текст] : навч. посібник / за ред. Полтава : ПУЕТ, 2012. – 167 с.
14. Про внесення змін до Закону України "Про наукову і науково -технічну діяльність" : Закон від 22.09.2006 р. N 190-V / [Україна. Верховна Рада](#) // Урядовий кур'єр. – 18/10/2006.
15. Про внесення змін до Закону України "Про наукову і науково -технічну діяльність" [Текст]: Закон від 08.09.2011 р. N 3714-VI / [Україна. Верховна Рада](#) // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 15. – С. 674–675.
16. [Свідло, К. В.](#) Методологія і організація наукових досліджень в харчовій галузі [Текст] : підручник / [К. В. Свідло](#), [Т. А. Лазарева](#), [Л. О. Бачієва](#). – Харків : Світ книг, 2013. – 225 с.
17. [Шимановська-Діанич, Л. М.](#) Методологія та організація наукових досліджень [Текст] : навч.-метод. посібник / [Л. М. Шимановська-Діанич](#), [В. А. Власенко](#). – Полтава : ПУЕТ, 2011.
18. [Шкурупій, О. В.](#) Методологія та організація наукових досліджень [Електронний ресурс] : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни за кредитно-модульною системою організації навчального процесу / [О. В. Шкурупій](#). – Полтава : РВВПУЕТ, 2011 . – Спосіб доступу: локальна мережа ПУЕТ

19.Шуст О.А., Варченко О.М., Свиноус І.М., Паска І.М., Стариченко Є.М., Грищенко О.Ю. Економіко-статистичні методи наукових досліджень в економіці: навч. посібник. Біла Церква, 2021. 227 с.

Додаткові

1. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг»

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 7, ст. 36)

{Вводиться в дію Постановою ВР {Із змінами, внесеними згідно із Законами

[№ 751-XIV від 16.06.99](#), ВВР, 1999, № 32, ст.266

[№ 2188-III від 21.12.2000](#), ВВР, 2001, № 8, ст.37

[№ 2783-III від 15.11.2001](#), ВВР, 2002, № 7, ст.51

[№ 2921-III від 10.01.2002](#), ВВР, 2002, № 16, ст.114

[№ 34-IV від 04.07.2002](#), ВВР, 2002, № 35, ст.256

[№ 762-IV від 15.05.2003](#), ВВР, 2003, № 30, ст.247

[№ 850-IV від 22.05.2003](#), ВВР, 2003, № 35, ст.271

[№ 254-VI від 10.04.2008](#), ВВР, 2008, № 23, ст.217
[№ 5460-VI від 16.10.2012](#), ВВР, 2014, № 2-3, ст.41
[№ 317-VIII від 09.04.2015](#), ВВР, 2015, № 26, ст.219
[№ 286-IX від 12.11.2019](#), ВВР, 2020, № 2, ст.10
[№ 703-IX від 16.06.2020](#)
[№ 815-IX від 21.07.2020](#) }

2. Закон України від 04.02.2020 р. [№ 485-IX](#) «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення національного органу інтелектуальної власності» ([законопроект № 2255](#)).

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає перелік конкретних програмних продуктів: дистанційний курс, електронні методичні розробки, які розміщені у програмних оболонках.